

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXXIV. Num certus sit Canonismus ad cognoscendos, colendosque
Sanctos?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

horrent, ac deprecantur. Sicque Patres sunt intelligendi, vt docet te *Bellarminus ibidem*.

AD VII. Impudens fycophantia est: solum error typographi irrepsit, posito *lib. 4. pro lib. 3. Inst.*

QVÆSTIO LXXVI

Num certus sit Canonismus ad agnoscendos, colendosq, Sanctos?

LUTHERANI pariter & CALVINISTÆ pernegant omnē Canonismū, rident, detestantur: ipsumque Diris deuouent Papam canonizantem; cuius vt omnia diffamant ceu Antichristiana; sic & Sanctorum canonizationem esse calumniantur Idololatricam *επιθεωσι.*

SVADENT istis apud Scharpium Scotobritannum in *Cursu Theol. Sect. 37. q. 2. 1.* Canonizationis nec mandatum, nec exemplum est in Scriptura; Et Papam in ea posse errare concedit *Bellarminus*. 2. August. *Mulorum corpora honorantur in terris, quorum animæ torquentur in gehenna.* Quia hypocritæ soli Deo noti sunt. 3. Solus Deus nouit, qui sunt sui. 4. Leo III. cepit canonismum: at tunc regnauit Antichristus. 5. *Bellarm. c. 3.* concedit damnatos pro beatis cultos. 6. Recensio Sanctorum in Scriptura non est canonizatio ad cultum, sed ad imitationem. Dein etiam impii recensentur.

AUTOR. Quid agas talibus? Quo purget quis hellebero voluntariè insanens cerebrum? Serion' cum istis, an agam ridiculò?

I. Sed agam more ipsorum suo. 1. Vide age sis Luthero-caluinisticos Canonismos. In Lutherano theatro apud *Doctiss. Serarium l. 2. Litaneutici c. 4.* vocatur *Lutherus Sanctus Pater*. Quin ipse de se ipso talia in *Colloq, Mensal.*

fol. 492. *Ego sum Vir Dei.* In tom. 2. *Len.* fol. 92. b. *Ego sum Sanctus Dei.* In tom. 1. *len. fol. 353. b. Ego sum Sanctus Domini.* In tom. 2. *len. fol. 49. a. Ego sum Angelus.* *Ibidem fol. 68. a. Verbum meum est Christi Verbum; os meum est os Christi. Quid plura? Beatus uenter, qui me parauit.* NB. Hæc verba reperiuntur in editione prima: in postrema omittuntur. Vide sui canonizatorem, ac tantum non pene Apotheositam.

2. Lutherus an non in prophetis suis, c. de Papatu, apud *Georg. Waltherum* ait: *Sanctus Ioannes Huss de me prophetauit.* De Luthero Calvinista *Sibrandus lib. 4. c. 1.* ait, *Sanctissimus Christi seruus:* *Sicidem alibi Calvinum* appellat: *Caluinum Oecolampadium, epist. 52.*

3. Videntur autem hoc inuidiæ lat in Coelites à Bogomilis hæreticis fuxisse quorum amentia dixit in *Euāgelio* precipi, *Dæmonia, ne nocerent, colenda;* retho *Euthymio.* Qui iidem cum SS. Patrum aliquem nominabant, noluerunt Sanctitatis elogium præfari. At *QVI* per Caluinistarum impietas Parisiis publicè nota est, & damnata. *Petrum, Paulum* dicunt, scribunt; non *S. Petrum, S. Paulum.* Cum suum Caluinum Sodomiticum non citra præfationem *Monsieur* appellent; vt notat *Serarius in Tobiam cap. 2. quest. 1.*

4. Notauit & *D. Driel* in *sica Antipericope Pareana, pag. 22.* Sacram adem *Heidelbergæ ad S. Spiritum* non vocari, sed duntaxat *ad Spiritum.* Testantur idè *Lutherani Heidelbergæ pulsi Prædicantes, libro Tubingæ edito, anno 1585. pag. 21. 31. 32. 54.*

5. Similiter olim *Leo & Copronymus*

mus Iconomachi, *Sanctos*, vetabant appellari; teste Glyca in *Annal. parte. 4.* Leo etiam *templum Sanctorum XL martyrum*, non nisi *XL. martyrum* voluit vocari. Michaelus, vt patet in *Miscellaneous*, vetuit imaginibus subscribi, *Sanctus*, &c. Ettela hæc ex ipsorum pharetra.

II. Nunc more demum meo Canonismum asseram: Quem esse infallibilem oportere, in *Genealog p. 1. quest. 20.* partim ostendi.

1. Per Ecclesiam Beati ac Sancti differunt, non coelesti felicitate, sed honore & testimonio publico felicitatis, ab Ecclesia declarato.

2. SANCTI agnoscuntur probabiliter ex miraculis, quæ aut viui, aut mortui designarunt. Probabiliter inquam, cum & prodigia esse falsa queant, 2. *Thef. 2. & 2. Cor. 11.* Et vera miracula etiam a non Sanctis dentur. *Mat. 7. v. 22.*

3. Ergo infallibiliter cognoscuntur Sancti, 1. Vel Scripturæ testimonio: vt quos Apostolus, *Heb. 11.* in suo recenset Hagiologio. 2. Vel Iudicio Ecclesiæ; quæ 2. *Tim. 3. Columna & firmamētum est veritatis.* Quod iudicium Canonizatio dicitur, decernens honores Sanctis septemplex. 1. Nomen Sancti. 2. Inuocatio. 3. Artis & templis colli. 4. Missis & Horarum Canonicarum officiis celebrari. 5. Festos illi dies agitari. 6. Imaginibus in locis sacris representari. 7. Reliquias eorum in aris ac lipfantheis honorari.

III. Hunc diuorum honorum Canonismum adstruimus *Scripturis, Ratione, & Primæ Consuetudine*, moreq; maiorum. 1. Scripturis quidem. Nam Deo ad Canonizationem adlubescit:

Quia Vtriusque Instrumenti Scriptoribancandem suggestit. Enimuerò ab hisce, publico Ecclesiæ testimonio Sanctos voluit plures declaratos. 1. Patet *Eccl. 44. 45. &c.* quantum testatur in clytos virtutibus viros Sanctos? 2. Lucas in Actis Canonizauit Stephanum, Iacobum maiorem, Petrum, Paulum, Silam. &c. 3. Christus Apostolus: *Vos amici mei estis. Qui secuti estis me, vitam æternam habebitis. Pater Sanctifica illos; Serua illos, quos mihi dedisti. &c.*

2. Vin' Inffionem cultus? Ecce *Eccl. 44. Sapientiam Sanctorum narrent populi, & laudem eorum annuncient Ecclesie.*

3. Vin' Rationem Vtilitatis? 1. Hæc nostra Sanctorum imitatio est. *Heb. 11. Mementote Præpositorum vestrorum, qui locuti sunt vobis Verbum: Quorum intuentes exitum conuersationis, imitamini fidem.* Atqui Canonismus eos, vt lucernas, in candelabro proponit. 2. Ad hæc cum membra simus vnius Corporis Christi; par est, vt, sicut afflictis compatimur, ita & glorificatis in cælo congaudeamus in Ecclesia *Pfal. 150. Laudate Dominum in Sanctis eius.* Alias ex Fide rationes repetere ex mea *Genealog. part. 1. q. 20.*

De Necessitate Canonismi vide cultissimum Nic: Serarium in *Litanæutico l. 2. c. 12.*

DICO AD I. Exemplum declarationis Sanctorum extat & mandatum: vt iam patet.

AD II. Verum est de multis in auro sepultis, & mausolæo honoratis: at non de Canonizatis. Nec mortuus vllus est hypocrita; nec viuus talis canonizatur.

AD

AD III. Deus nouit; at non solus: sed & ij, quibus reuelat per infallibilem Sp. Sancti assistentiam: quæ Papæ & Ecclesiæ præstò est.

AD IV. Leo III. publicum canonicismum cœpit quoad solennitatem accidentalem, non quoad rem ipsam. Hæc vsus Ecclesiæ cœpit, tenuitque. *Bellar. cap. 8.*

AD V. At damnatos vnde constitit? Cōstitit postea; at nō fuerant canonizati vnquā. Dein: Coluerit quendā vulgus errore facti; at non intentionis. Nec vulgus locale præualet Ecclesiæ vniuersali.

AD VI. Scopus canonicismi est & veneratio, non solum imitatio; patebit infrà. Et impiorum recensio fit in eorum detestationem.

QVÆSTIO LXXV.

Quis, qualisque Cultus religionis debetur Sanctis?

LVTHERANI Magdeburgenses Cent. 1. l. 2. c. 4. ol. 340. dicunt; *Omnis Sanctorum adoratio est Idololatria.* Sic plerique cæteri cum velana conuocitatione.

CAVLINVS *Instit. l. 1. c. 11. §. 11. & c. 12. §. 1. 2. & c.* nullum penitus Cultum patitur seu Angelis, siue aliis Sanctis deferri. Quod duplicem constituat Honorem, Diuinum, seu Religiosum, ui soli Deo; & Ciuilem, qui creaturæ cuiusque exhibetur. Porro δὲ λατρεύειν, id est, seruire plus esse vult, quam λατρεύειν, id est, colere: ac proinde Colere vltimum sine latria, esse colere sine Cultu; quod negari est. &c.

AUTOR. Plurima talia spuria vitulamina falce curtâ rescindam.

I. Cultus interior, exteriorue, cum triplicis existimatione Excellentia fertur: 1. Vel **DIVINÆ** ac infinitæ; & Hic

dicitur Latria. 2. Vel **HUMANÆ**; & est Obseruantia: 3. Vel **MEDIÆ**; & est Dulia. Ex quo liquet realem, non dōntaxat verbalem, vt Caluino placet, differentiam esse Latriæ ab Dulia: Differentiam autem vt finitum & Infinitum. Itaque infinities Latria Dei superat Duliam Sanctorum.

II. Quare soli Deo latriæ; Sanctis in cœlo beatis dulia cultus debetur. 1. Sic Abraham, *Gen. 18.* Loth, *Gen. 9.* Balaam, *Num. 22.* Iosue, *cap. 5.* adorauit pronus in terram Angelum: Quod non erat ciuilitate, sed religiosè adorare, vt quouis homine altiore Dei ministrum. 2. Sic adorati sunt Sancti. Saul, *1. Reg. 18.* animam Samuelis adorauit; quem ideo nec Samuel, nec Scriptura reprehendit. Ita Abdias adorat Heliam, *3. Reg. 18.* etiam minorem maior. Sic filij prophetarum, *4. Reg. 2.* audito Spiritum Eliæ requiuisse super Helisæum, adorauerunt proni in terram. Sic, *Dan. 2.* Nabuchodonosor secum captiuum adorauit Danielem, ob intrinsecam sanctitatem eius. Ita SS. Patres. &c.

III. Quod prohibiti quidam sunt ad adorationem; error in causa fuit. Vt Cornelius in Petro quid Diuinum inesse putabat: Sic, *Act. 14.* Licaones in Paulo & Barnabo: *Apoc. 1.* Ioannes in Angelo, ait *Aug. quest. 61. in Gen.* putauerit apparere Christum; cum dixisset: *Ego sum primus & nouissimus; fui mortuus, & ecce sum uiuens.*

S. Patres autem reprehendunt eos qui ex hominibus Deos faciebant. Nos verò, ait S. Cyrillus Alexand. l. 6. in Iulianum: *non Deos factos esse dicimus Sanctos Martyres; sed omni honore dignari consueuimus.*